

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL - LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UN'S ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.— Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MARTÍ RICO.

Dihentse Rico, no sabem
 si es que t'è diners ó no;
 pero lo qu' es com artista
 es riquíssim de debó.

TORNADA.

Mirinsels. Ab la cara se 'ls coneix que baixan de per 'munt.

La mamá s'ha tornat grossa com un'oca; las senyoretas venen tenyidas d'un moreno clar; que 'ls hi escau bastant; lo papá es lo mateix home de sempre. L'única diferencia que en ell se nota es que, si quan se 'n van anar á fora murmurava de baix en baix, pensant en los gastos que se li preparavan, ara vé trayent lo que 's diu foch pels caixals, renegant contra aquesta costum que avuy s'ha establert d'anar á passar uns quants mesos al camp... tan si 's pot com si nó.

Desde que tornan á ser aquí no fan altra cosa que corre per aquestos carrers, balancejantse ab un ayre de superioritat que sembla que vulgui dir:

—¡Nosaltres hem anat á fora! ¿que no ho veyeu?—

Tot passejant y á fi de confirmar lo que las sevas caras ja demostran prou bé, la mamá procura dirigir de tan en tan la paraula á las sevas fillas, agafantse ab qualsevol pretest.

—¡Ay, nenas! Miréu aquest gos... ¿Oy que s'assembla á aquell que t'è 'l pajés de la masia hont hem estat?

—¡Teniu! Ara 'm pensava que aquesta dona que passa era la filla del agutzil del poble ¿sabèu? aquella que cada dematí 'ns portava la llet.

—¡Carambas! Barcelona está desconegut... ¡No n'han fet pocas de milloras mentres hem sigut fora!—

Tot aixó en veu alta, mirant á cada costat, per veure l'efecte que fa als transeunts.

Perque, lo qu' ella diu:

—¿Qué n'acabariám de sortir al camp, importantnos mil y mil sacrificis, si ningú se 'n havia d'adonar?—

Las dugas senyoretas, que son tan carrinclonas com la seva mare y que pensan sobre aquest assumpto lo mateix qu' ella, no 's descuydan de secundarla, fent mil muecas y gestos, y parlant sempre del ditxós viatge d' istiu.

—Vaja, la veritat—diu la gran, en un moment que passen per la vora dos ó tres joves—la veritat, acostumada á la vida del camp, ara tot lo de Barcelona 'm cau á sobre.

—¡Y tal!—respon la segona, al reparar que 'ls joves s' han girat á mirárselas—¿creurías que més m' agradava caminar per aquelles montanyas y aquells boscos, que no pas per aquesta Rambla?

—¿Te 'n recordas d' aquella font ahont vam anar un dia á dalt d' un burro?

—¡No m' hi fassis pensar! No sè com no 'm vaig morir de riure...—

Los joves que las escoltavan, per no morir-se del mateix, han apretat lo pas, deixantlas á mitja descripció de lo que va succehir á las dugas senyoretas anant á la font en burro.

Però lo bonich es quan se topan ab un conegut.

Si tenen la sort d' atrapar-lo al pas, se li tiran á sobre y li abocan, sense deixar-lo respirar, tota la relació de lo que han fet durant la seva ausencia.

Però si 'l conegut passa una mica apartat y no s' adona d' ellas, las tres senyoras se determinan á cridar-lo com unas desesperadas, fins que lo gran que l' infelís se 'ls posi á tret.

—¡Senyor Mateu, senyor Mateeeeu!

—¡Ah! ¿Vostés son? Dispensin, no las havia vistas.

—¿Y això? ¿tan desconegudas estém?—
Lo pobre senyor no 'ls ha dit qu' estessin desconegudas; pero la qüestió es entrar en materia de la manera que 's pugui.

—Digui ¿tan desconegudas estém?
—¿Vostés? No senyoras; las trobo 'l mateix que sempre; lo que hi ha es que passava distret.

—Aném, no 'ns ho farà creure.
—¿Qué? ¿qué jo passès distret?

—No senyor; que 'ns trobi 'l mateix que sempre. Desenganyis: l' ayre del camp té una influencia que no 's pot ocultar. ¿No li sembla que venim més morenas?

—¿Qué vol dir *venim*? ¿Qué venen d' algun puesto?

—¡Bol! ¿aixó no sab? Si hem estat fora més de quinze senmanas...

—No 'n sabia res.
—Pues si senyor: hem fet lo nostre viatjet...

¡Qué vol ferhi! Es una exigencia de la moda. ¡Oh! 'Ns hem divertit molt. Figuris que...

—Vostés me dispensarán, pero ara vaig de pressa. Ja vindré á veurelas y tindré 'l gust d' escoltar tota la historia d' aquest viatge... ¡Als peus de vostés, senyoras!—

Las tres *viatjeras* se quedan ab un pam de nas, al veure que se 'ls escapa una ocasió tan bona d' explicar las sevas aventuras.

Però afortunadament quatre passos més enllá atrapan á un altre conegut, més débil ó més desenfeynat que l' anterior, que té la paciència de deixarse contar tota una novela plena de excursions al cim de las montanyas, brenars vora 'l riu, esmorsars sota las figueras, balls campes-tres, escenas de cassa y mil y mil epissodis encantadors, la meytat dels quals son mentida... y l' altra meytat també.

Quan los carrers ja están prou explotats y han corregut la *seca y la meca* buscant amichs á qui

referir lo que han vist y 'l que no han vist, comensan á determinarse á fer visitas.

Lo ceremonial d' introducció es á tot arreu lo mateix:

—Deu la quart, senyora Manuela; ja 'ns torna á tenir aquí. Ja hem regressat del nostre viatjet.

—¿Es dir que han estat á fora?

—¡Ja ho crech! Una infinitat de temps. Y cregui que si hagués sigut per mi encara hi sería.

—¡Donchs li probava!

—D' una manera divina. Y ademés eram molt obsequiadas de tothom. A las nenas casi bé cada dematí 'ls joves del poble 'ls feyan una serenata,

y 's pot dir que desde l' arcalde fins al últim pastoret, tothom se desvetllava pera atendre 'ns y per complaure 'ns. Estavam allí com tres reynas.

—¡Encara com no..! ¿comprén?

—¡Prou! No 's pensi: set ó vuyt hereus de las masias més ricas, que ni saben lo que 's tenen,

venían á sospirar y á tirar floretas per la finestra del quarto hont dormían las nenas; pero es alló,

¿sab? no hi ha aquella finura, aquella distinció dels joves de ciutat... Per xó las noyas ni 'n feyan cabal y procuravan divertir-se 'hi y ferlos glatir...

—Y donchs ¿cóm dimontri han tornat á Barcelona tan aviat? Mirin que l' istiu encara dura y que molts días arriba á fer una calor insoporable...

—Sí, ja ho veig ¡pero qué hi vol fer! Si bé la vida del camp té atractius, la ciutat sempre llama

més. Per altra part, com ara s' acostan aquestas grans festas...!

Seguint aquesta pauta, la bona senyora y las sevas fillas explican la causa de que hajan tornat, á pesar de lo admirablement bé que en lo camp estavan.

Però si vostés agafessin al marit apart y li demanessin que ab tota sinceritat los digués perquè se 'n va anar á fora, si hi ha estat bé y perquè ha tornat, de fixo que 'ls respondría, porque es un home que en tocantli la corda sensible no 's para en barras:

—Vaig anar á fora porque ellas m' hi van arrastrar, m' hi he aburrit de mala manera y he tornat... per que ja havia acabat los quartos.

A. MARCH.

A UN AUCELL.

Quan jo 't miro ab tas alas lleugeras
l' ample espay rapidíssim crugar,
jo voldria de totes maneras
que pogués, com tú volas, volar.

Si tingués tal fortuna, algun dia,
quan veuria un inglés, pego un salt
cap amunt y llavors li diria:

¿diners vol? doncas ¡puji aquí dalt!

S. DEL PALAU.

EXCURSIONS PER L' EXPOSICIÓ.

XV.

CIENCIAS.

L' edifici té certa magestat: es macís y de color de plom y possebeix una porta molt gran, per la qual podrian entrarhi sense acotarse los gegants de la ciutat.

Però una cosa es l' edifici y un' altra la cien-

cia. Aquesta última, tan seria, tan considerada, apenas s' ha donat a conèixer, en las salas que s' extenen a dreta y esquerra, per més que ha mogut algun xivarri en lo saló qu' en forma de mitj cubell han anat ocupant successivament los juriscònsults, los metjes y 'ls apotecaris, passant bugada a alguns principis de la seva especialitat respectiva.

Pero no perdém temps y penetrem en los departaments de la esquerra.

Allá s' hi ha concentrat la pedagogia, desprovista de regles, palmetas y deixuplinas. Alguns editors hi han exposat los productos de la seva industria, sense que per aixó sigan tots ells científics.

Bastinos hi té una gran instal·lació de llibres d' ensenyansa y de premis, estampas, medallas, diplomas y material d' escoles. Presenta ademés llibres d' editors forasters dels quals es corresponal. *Bertaux*, de París, exposa esferes terrestres y sistemas planetaris. Si Déu va fer lo món en sis dies, jo crech que Mr. Bertaux ho enllestix encare més depressa. *Montoya y Saez*, un tablero aritmètic; *Jepús*, impressions; *Borrell*, de Madrid, modelos de dibuix lineal; *Solá y Sagalés*, llibres diversos; *Folguera y Plandolit*, cal·ligrafia espanyola; *Torrents y Monner*, obras de contabilitat; *Guardia, Vda. de Romero y R. Benavent*, música, que no sé si serà científica; *Eltas y C.*, *Torres y Segut* y *Bailly Baillièrre*, bonicas edicions; *Roca y Buscalleja*, un sistema de llegir jugant, ó de jugar llegint; la *Colectivitat de Castelló*, llibres diversos; *Sangermán*, una colecció de problemas geomètrics; la redacció del *Magisterio español* y la de la *Gaceta mèdico catalana*, una colecció de aquests periòdics; *Esriche y Alier*, una colecció de invents y de publicacions diverses; *Sanvicents y Ferrer*, *el ayudante escolar*, que té la forma de piano y no sona; *Argelaga*, un aparato per sumar; la *Societat de amichs de la instrucció*, llibres; *Bellver*, de Xàtiva, impressions y cartipassos; y per fi la *Sociedad de publicaciones evangèlicas*, un gran armari, plé de llibres protestants; y la *Societat biblica nacional y estrangera*, la Bíblia traduïda a 280 idiomas.

Tots los capellans que passen per davant de aquesta instal·lació, si son biliosos miran de regull, si son nerviosos, tenen un espasme, si son sanguineos senten muntar'os la sanch al cap. La paraula de Déu, traduïda a 280 idiomas... ¡¡¡y sense notas!!! Horror! M' han dit que l' empresa de aquesta instal·lació té el propòsit de repartir biblias a tothom que 'n demanés; pero la comissió executiva de la Exposició, va prohibirho de la manera més resolta. Avuy las traduccions de la Bíblia a 280 idiomas están hermèticament tancadas, com si fossen víctimas de la Inquisició destinadas al suplici.

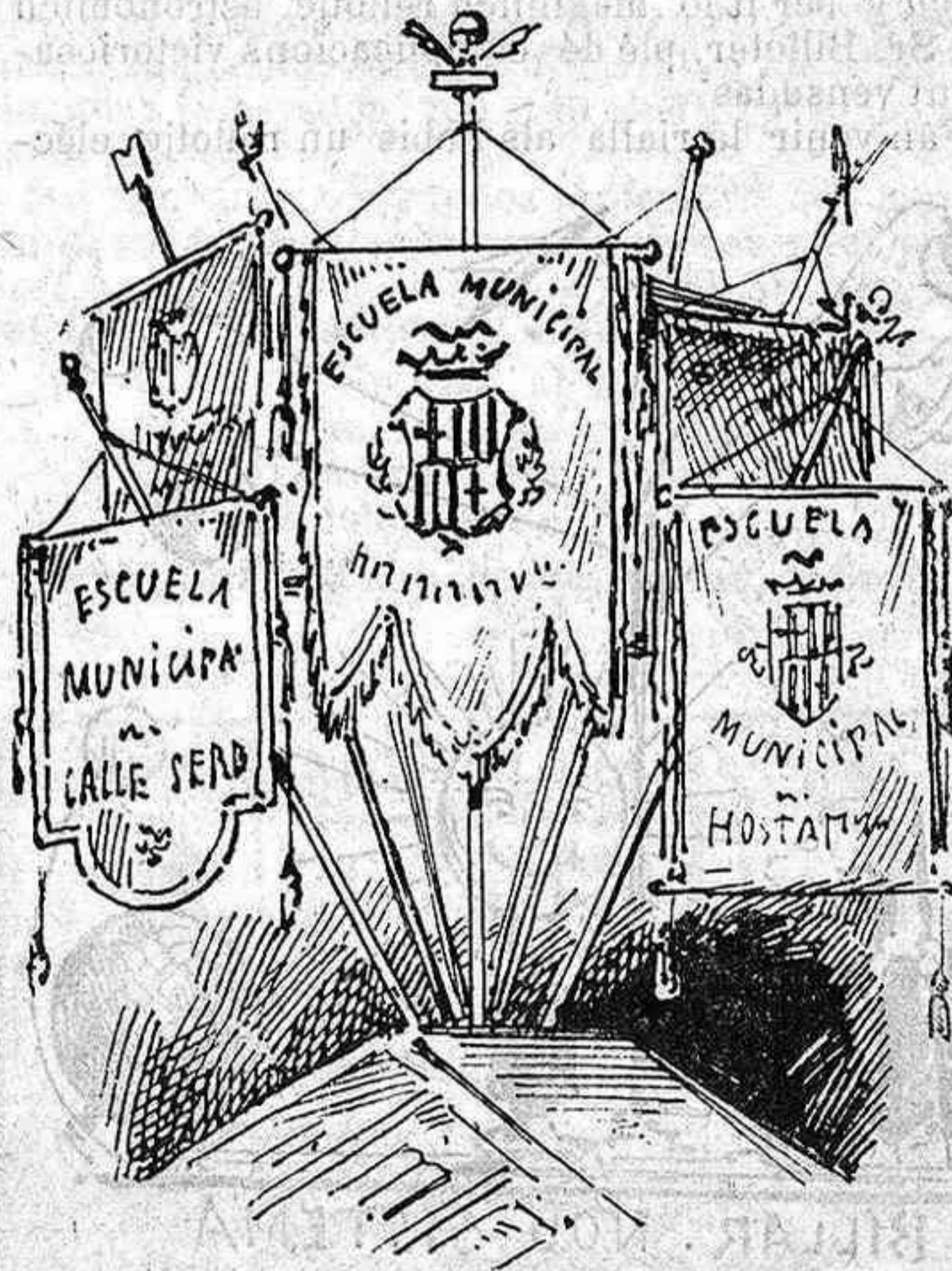
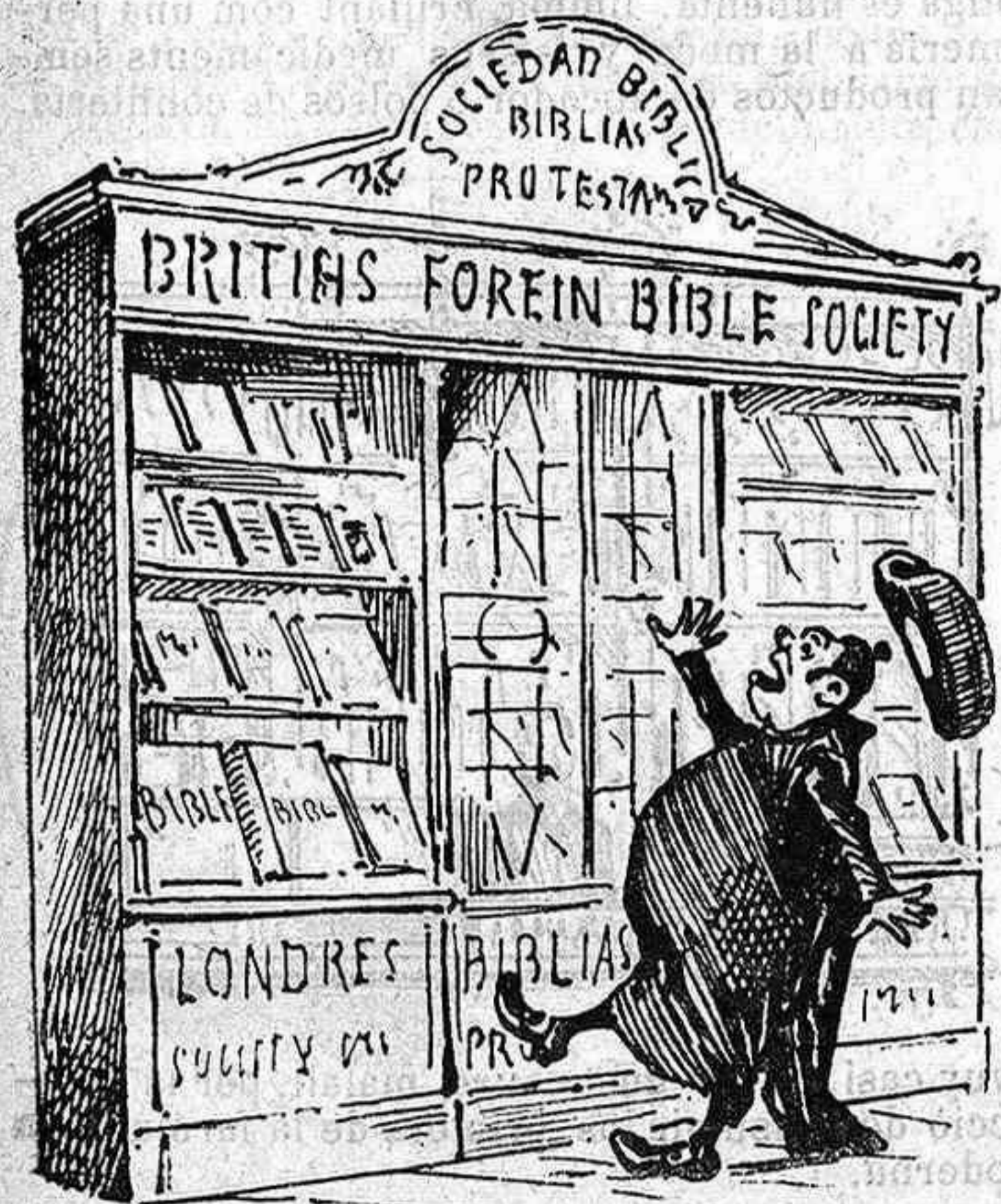
Un reverendo vingut de fora, al veure tan paper herètic acumulat dintre de aquell armari, exclamava:

— ¡Malenguanyat com no fan servirlo, per sublimar pollastres!

Es sumament difícil ferse càrrech de la importancia de un centro d' ensenyansa, ab sols examinar la instal·lació que presenta a un concurs universal. Aixís, nos limitarem a consignar que figuran en la secció qu' estém recorrent, lo col·legi del difunt D. *Manuel Miralles*, ab los planos del edifici y 'l reglament; las *germanas de Santa Teresa*, ab un panyo de comunió primorosament brodat, sistema infalible per adquirir la ceguera de la fe; las *Escolas Pias*, de Saragossa, ab numerosos traballs de micrografias de diatomeas, qu' exigeixen l' us constant del microscopi, y que per lo tan es fácil que un dia ó altre desvihin als pares escolapios del seu objecte, porque, com deya en Bartrina:

No analices muchacho, no analices.

Lo *Colegi de Vilar* presenta varios dibuixos sobre unas montanyas de suro que no sé qué signifiquen; lo *Colegi Tarrasench* una gran instal·lació ab vistas de aquell notable establiment, llibres de alguns dels seus professors y varias fullas de un curiós herbari del Vallés; la *Institució ma-*

llorquina d' ensenyansa, llibres y traballs dels alumnes; la *Academia provincial de Bellas Arts*,

de Cadiz, algunes carteras tancades; la *Escola provincial de Arts y Oficis*, de Cadiz, un sistema d'envigat; la *Escola de cegos de Alicante*, un mapa y alguns treballs fets pel cego *F. Just*; la *Escola de arts y oficis de Córdoba*, un pont llevadís y altres treballs mecànichs; lo *Colegi acadèmic de Vidal*, dibuixos caligràfichs; la *Societat de socorro y protecció a la classe obrera y jornalera*, models y treballs dels alumnes y la *Escola de arts y oficis de Bilbao*, una de las més notables instalacions de la secció, ab models, projectes y treballs.

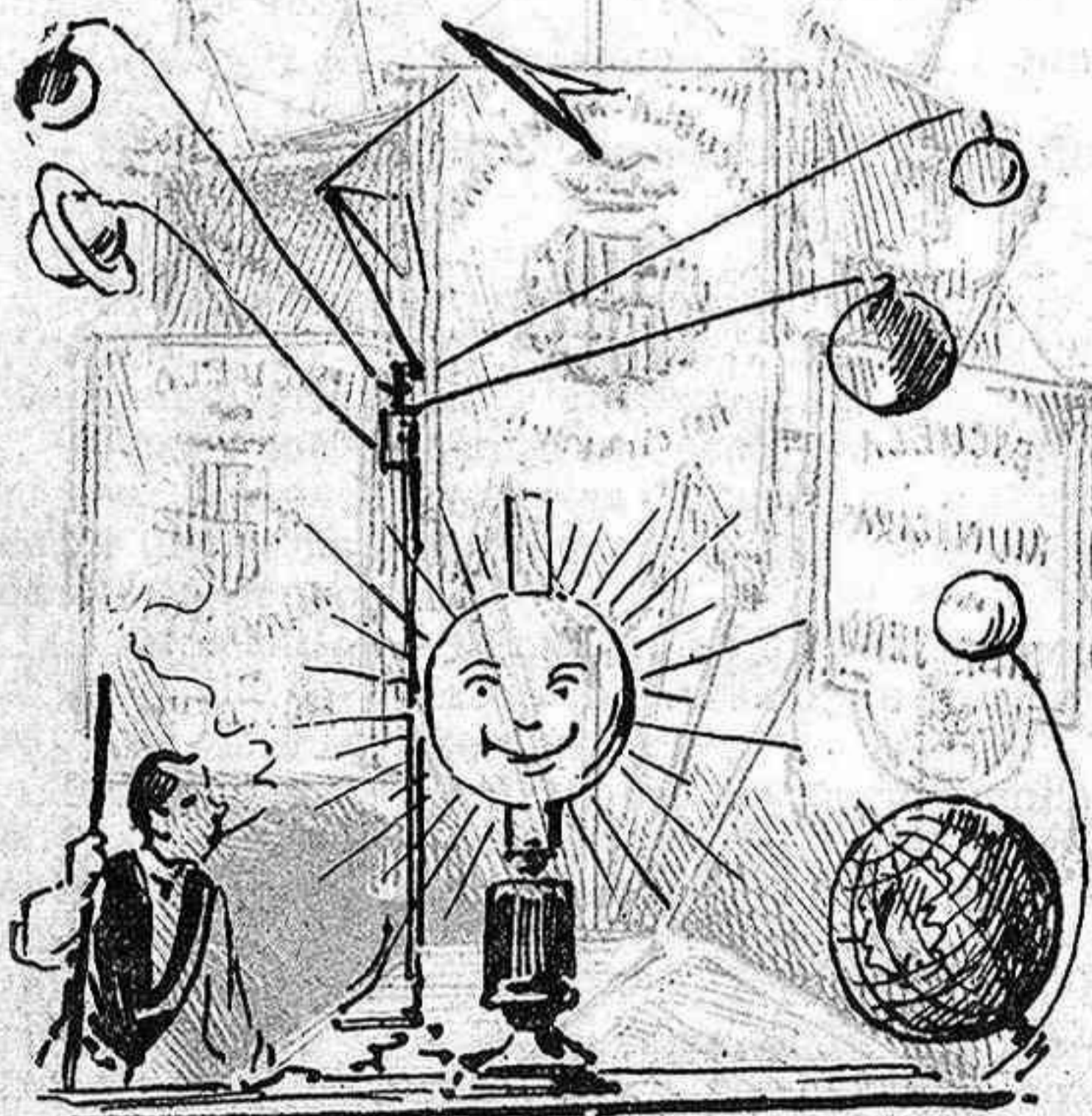
La *Escola de sòrts y muts*, de Barcelona y las *Escolas municipals* de aquesta ciutat, ocupan casi tota una sala y exigeixen una detinguda inspecció dat lo gran número de treballs de totes classes que presentan, al mateix temps que ofereixen un bonich cop de vista ab sos grups de pendons decorats ab máximas morals é instructivas.

Allá las mares de familia s'hi encantan, contemplant las obras dels seus fills. ¡Quí pogués llegir lo porvenir dels tendres alumnes!

Completan la secció qu' estém recorrent ab rapides, diversos aparatos y projectes, alguns serios y altres sumament cómichs.

Entre 'ls primers citarém lo compás geomètrich y 'l compás divisor universal, sistema *Banque*; lo doble transportador y círcul logaritmich de *Ruis Amado*; un projecte de canal de Sant Pere de Casserras per conduhir ayguas del Ter a Barcelona, de *M. Durán Gost*; un projecte de ferrocarril del Port dels Alfachs a Benasque; un projecte de reforma de la contribució territorial per *Morán y Ramrés*; un estudi sobre la navegació aèrea de *R. Fradera*; alguns planos y memorias de obras públicas de *Manuel Gispert*; ben acabat material de fotografia de *Lohr y Morejón*, de Madrid; la instalació de las ayguas del Besòs, ab un modelo gràfich de la torre d' elevació; los treballs de la *Corporació taquígròfica del sistema Garriga* y per fi lo magnífich rellotje astronómich del Sr. Billeter, plé de complicacions victoriosament vensudas.

Fan venir la rialla als llabis un rellotje elèc-

BILLAR. NOU SISTEMA

trich de un senyor de Xàtiva, qu' está parat com un ensa, y un aparato astronómich, que ab lo

quinqué que fa de sol y un joch de bolas que fan de planetas, se 'm figura un nou sistema de jugar al billar.

Pescat al vol.

—¿Qué son aquestas cosas rodonas?

—Home ¿qué no ho véus? Son planetas.

—Ja ho deya 'l rector del mèu poble, que aixó de las planetas de las personas no eran res més que bolas.

Al entrar á las salas de la dreta, no podrém pas dir que més val allí que á ca 'l Apotecari, perque alló no es una exposició propiament dita, sinó una inmensa farmacia.

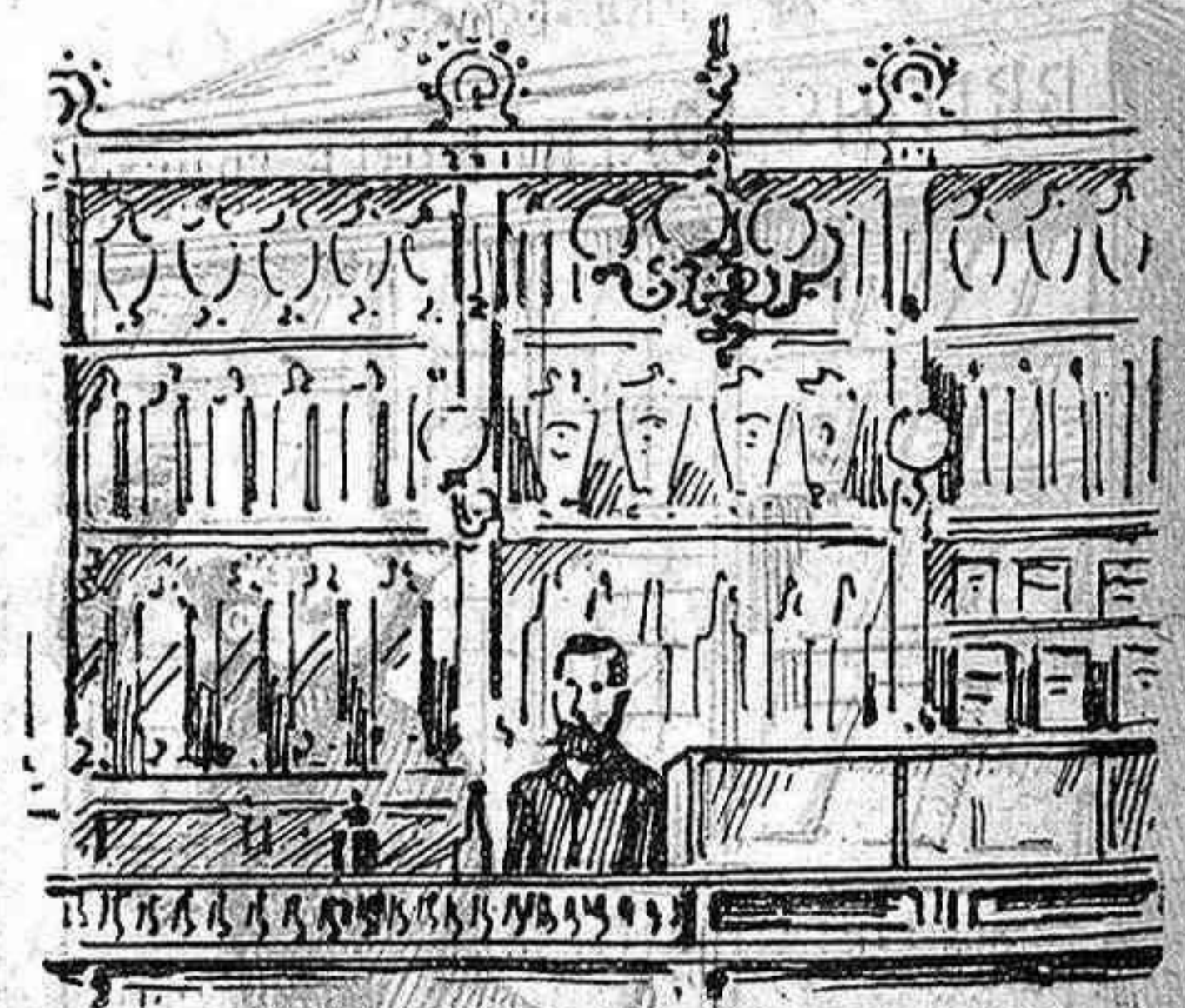
Pero ¡quin progrés en l' art de preparar los medicaments! ¡Quin avens en l' art de daurar la píldora!

Aquell apotecari brut—panxa de granota dels temps antichs, que tenia 'l pou arrán de la botiga

y la botiga plena de potingas; aquell apotecari escarransit, de casquet al cap, bata, sabatas de simolsa y patilla rodada, ha desaparecut per sempre arrastrat per l' huracá del progrés.

L' apotecari del día es un senyor molt distingit; va vestit y pentinant á l' última moda; la seva botiga es lluhenta, limpia, brillant com una perfumeria á la moda; y 'ls seus medicaments semblan productos de tocador ó dolsos de confiteria.

Avuy casi es un gust caure malalt, per la satisfacció de consumir los primors de la farmacopea moderna.

En la impossibilitat d'enumerar un per un, los milers de productos que figuran en las luxosas instalacions, citaré 'l nom dels principals expositors.

Allá 's troban reunits los farmacéutichs *Lluís Amargós*, *Dr. Marqués*, *J. Martí*, lo *Dr. Scott* ab sa famosa emulsió y son popular anunci del home carregat ab un bacallá; lo *Dr. Jimeno*, lo *Dr. Poquet*, lo *Dr. Piza*, que presenta una de las més notables instalacions; lo *Dr. Terrades*, lo *Dr. Cuchi*, de Tarragona, lo *Sr. Vidal y Ribas*, lo *Dr. Subirá*, lo *Dr. Comabella*, lo *Sr. Gómez del Castillo*, *Clement*, de Tortosa, *Escribá*, *Aviñó*, la *Societat farmacéutica espanyola* que representa un bon número de apotecaris forasters; *Artigas*, de Xátiva, *Segalá*, *Aramburo*, *Joan Alegre* (un apotecari que may pot estar trist), *Pau Vilaplana*, *Massot*, l'inglés *Camble y fill*, lo *Dr. Cea*, de Valladolid, y 'ls yankees *Kesson y Robins*, de fama universal per sos preparats.

Lo *Sr. Sanjaume*, de Madrid, representa 'l ram dels herbolaris, y *D. Ramón Fina*, de Granollers, ab sas especialitats de taronja amarga, ha montat una de las instalacions més capritxosas de la secció.

Mesclats ab los apotecaris figuran los fabricants de productos quimichs, entre 'ls quals s'hi contan los *Srs. Lloveras y C.*, de Mataró, ab pinturas y blanch d'Espanya; *J. Pinyol de Martorell* y *Antón Soler* ab cremor tártaro; *Boada y Bohigas* ab varios productos y *Fernando Rus* ab barnissos.

Presentan material farmacéutich los *Srs. Tallada y Luz*, *Jordi, Rubert y Soler* y *Casademunt*, que ofereix una gran colecció de pots, ampollas y alambichs.

Y venen després los fabricants de pólvora, com *Antón Bosch*, de Sant Fructuós de Bages, y 'ls productors de dinamita, com la *Societat general dels gèneros explosius*, de Figueras y la pintoresca instalació de *La Manresana*, pólvora y dinamita de *Tarruella y Berch*.

¡La dinamita en la secció de ciencias! ¡Qui sab! Potser figura allí com una representació pràctica de las teorías nihilistas! La ciencia es com l'infinit: no t'è límits.

En lo ram de medicina y cirurgia, ocupa un dels primers llocs, per sa hermosa instalació lo *Dr. Macaya*, un dels apóstols de la vacuna directa

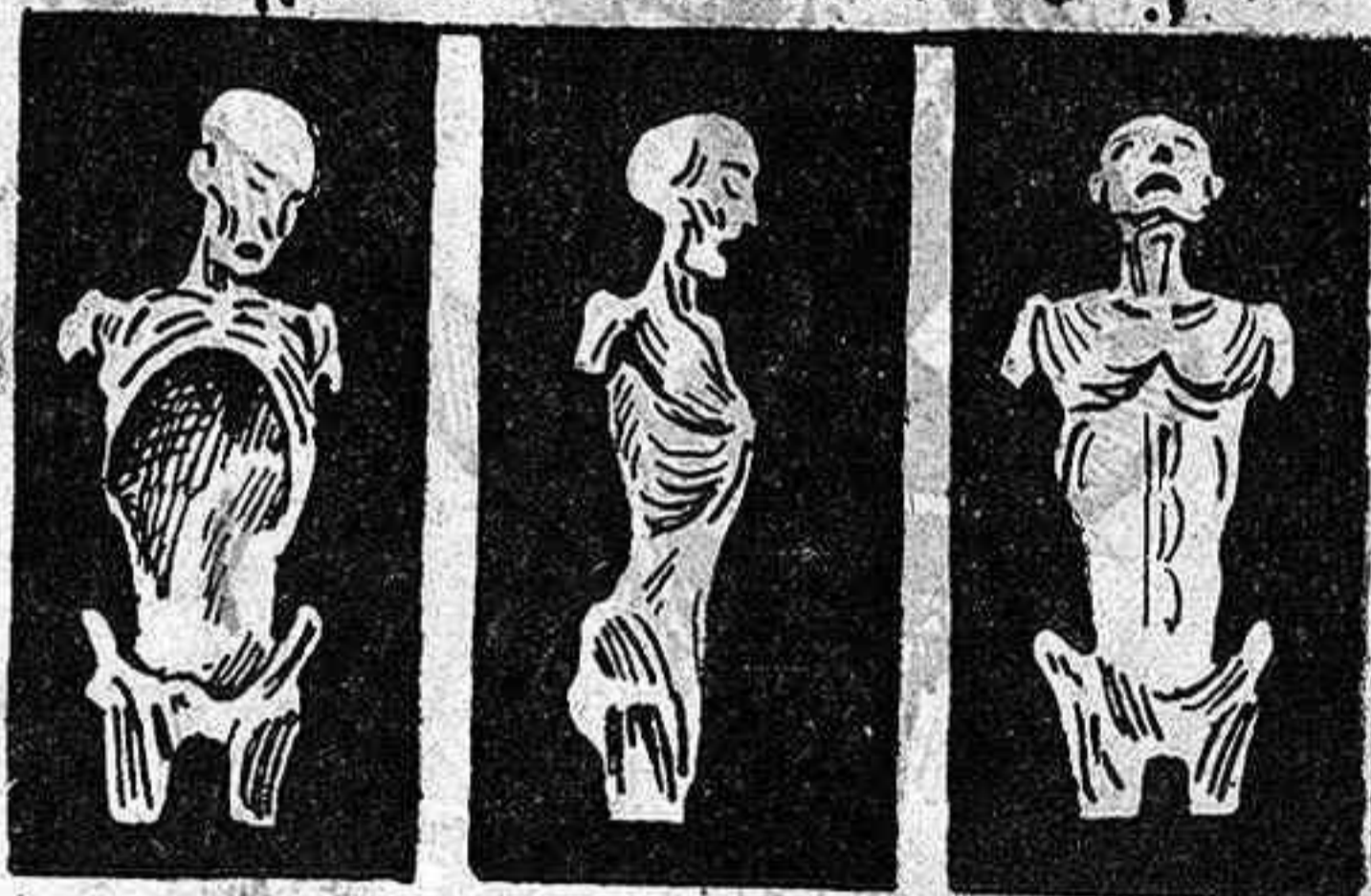

ab linfa de vaca. ¡Qui sab si tots los que s'inoculan, per aquest sistema, á més de presservarse de la verola, adquireixen aquella afició als toros, qu' es l' inclinació característica de tot bon espanyoll!

¡Vels'hi aquí un tema molt bonich p'el primer congrés mèdich que torni á celebrarse!

Bojarull y Laporta presenta també tubos ab vacuna; la *Casa provincial de beneficencia de Burgos*, una gran pedra extrèta de un pacient, una pedra que no tindrem més remey que regalarla á *D. Francisco* perque la colouí ahont millor li sembli; lo *Dr. Valenzuela* y 'l *Sr. Marsillach*, aparatos per inhalacions; *Kellerof*, de Sant Petersburgo un aparato de destilació; lo *Dr. Coll y Soler* una colecció de perlas anatòmicas de un realisme desconsolador, imatge viva dels contribuents espanyls en mans dels fusionistas y dels con-

CONTRIBUYENTS

servadors; *Rodriguez* de Avilés, franela eléctrica p'els reumátichs, ó com si diguessem per las personas que assisteixen á las festas nocturnas de la Exposició; *Diaz de Liaño*, un aparato de aeroterapia, y per últim, lo *Dr. Giné y Partagás* una vista panorámica, per l'istil de la de *Plewna, Waterloo y Montserrat* del manicomi *La Nueva Belén*, compendi, resum y últim refugi de la ciencia, quan la persona que s'hi dedica s'hi encaparra massa!

Los dentistas, ó sigan los professors que menján ab las dents dels altres están representats p'els *Srs. Boniquet, Nogués y Bau*. Aquell *Sr. Bau*, de qui deya anys endarrera *Lo Xanguet*:

«Lo *Sr. Bau*, ab primor ab primor caixals extrau; caixals extrau sens dolor... sens dolor del *Sr. Bau*.

De pedicuros no n'hi ha més que un, lo *Sr. Napoleon*.

¡Callos y caracoles!
Los callos á dintre l' aparador.
Los ¡caracoles! en boca de qui 'ls contempla.

Los Srs. J y Emilio Clausolles ocupan un dels primers llochs entre 'ls fabricants de aparatos ortopédichs.

Los acompanyan dignament lo Sr. Bonaventura Pedreny, ab una notable cadira de reconeixements; D Bonifaci Mir ab un llit terapéutich; lo Sr. Rodó ab una cadira llit y 'ls Srs. Cortecans y Casanovas ab ingeniosos aparatos.

Per últim y acabo: lo Sr. Palau exposa 'l s'u braguer mecánich en una forma seductora. Si aquella damisela dels colants de color lila pogués

parlar: de segur diria:

—Señores: ¡yo fui bolera! (Pausa.) Vaig tren-car-me ballant lo cancán; pero gracias al braguer del Sr. Palau... mirin.

Y com argument suprém, alsaria la cama.

Y ara estimats lectors, si han trobat aquest article una mica pesat, dispensin.
La ciencia es molt árida.

P. DEL O.

CARICATURA.

Desde Gracia al Astillero,
desde Sans á Sant Martí,
no hi ha á Barcelona un home
que 's puga compará ab mí.

Visch al Born, y prou que ho diuhen
los vehins d' aquell entorn;
per trobar qui se m' assembla
«roda 'l món y torna al Born.»

Soch més lletj qu' en Patillassas;
més qu' en Masvidal ¡que ho es!

y hasta més que don Ignasi...
¡bè, per xó no gayre més!

Com soch jeperut, ridícul
y ventrut, mirat d' aprop,
si arribo á saber fer fábulas
faig competencia á l' I sop.

La mèva cara ¡quin trunfo!
resulta pròximament
com la que fa en Fontrodona
quan troba l' arrós dolent.

Y com qu' es creu molt pesada
fer cara de faritzeu,
puch dir que tinch com los quartos
d' una pessa cara y creu.

Diu que 'l pare quan va veurer
que li havia eixit com só,
desseguit va demanarne
privilegi d' invenció.

Y no 'm queixo, ¡ca! al contrari,
perque al món va durme així:
no més á mí va tenirme
¡pero, noy, s' hi va lluhí!

¡Sobre tot aquestas camas!
¡sobre tot lo nas! ¡quin brot!
¡y el cap sobre tot! ¡dimoni!
es á dir ¡tot sobre tot!

Si algún cop me poso serio
n' hi ha per llogarhi... sillons;
y si faig una ganyota
us penséu veure visions.

Y si ploro ¡quina fatxa!
¡fins he fet riure ¡formal!
al cap de moro de sota
l' orga de la catedral!

Per 'xó jo que soch patriota,
per fer lluhí á la nació,
ja he llogat per exhibirme
mitj metro á la Exposició.

Y he fet fa ab lletras rojenças
y ab fondo vert, un cartell
que diu: «único en su clase»
per plantarme'l al clatell.

Y així encara potser trobi
un extranjer gamarús
que li convinga llogarme,
sia Inglés ó Turch ó Rus.

Puig serveixo per mil cosas
que jo las faria ab zel;
¡per desmamar criaturas
tinch la cara feta al pell!

Per fe 'ls por quan fan raresas
y per fer creure als xavals,
per ensenyarme en un Circo,
que crech que 's farian rals.

Pero si á ningú acomodo
y ho vull aprofitar tot,
puch llogarme á tant lo susto
per fer deturá 'l sing'ot.

Y en fi, per sortir d' apuros,
si m' ho pagan á bon preu,
puch aná á aumentar l' escala
zoológica d' un Museu.

—Alsa, ¿vol un bitllet bó?
 —Bè... si trech... ¿ja cobraré?
 —¡No ha de cobrar!— ¡Com que diuhen
 que no tenen cap diné!

No faré, donchs, de ma estrella
 jamay cap mal-averany:
 ¡ves si 'n puch tocar de teclas!
 ¡y aixó que soch tan extrany!

Mes, de tot lo que 'm pertoca,
 lo que més m' agrada á mi,
 es certa preponderancia
 que se m' ha de concedí.

Puig per més que tothom fassi;
 per més que digui tothom;
 per més que 's risqui y que 's rasquí;
 per més que no 's veji cóm,

tenint jo la fatxa exótica
 sè de cert, y ho dich ben cló,
 que 'l qu' es la má per la cara.
 ningú me li passarà.

NOY DE LA MARE.

MONEDA DE LA HISTORIA.

Quan Víctor Hugo va escriure 'l séu drama *Marion delorme*, que, com es sabut, tendeix á la rehabilitació de las pecadoras, lo rey Carlos X va oposarse resoltament á que l' obra sigues representada.

En va porfiavan alguns familiars del rey, perque las representacions siguessen toleradas.

Un día Polignac, va dirli:

—Senyor, si no voléu que aquestas donas sigan rehabilitadas ¿quínas han de serho?

—¡Las otras! va respondre 'l rey.

Lo qual feya per cert bèn poch honor á l' aristocracia que 'l rodejava.

Lo novelista Noriac havia entrat per primera

vegada en relacions ab Villemessant, hábil empressari de periódichs.

Un día, durant lo curs de la publicació de sa primera novela, Noriac rebé un recado de Villemessant, suplicantli que 's deixés veure.

Noriac no 's feu esperar, presentantse plé d'inquietut al editor, que 'l rebé ab sa majestat acostumada.

—L'ha molestat, va dirli Villemessant, per ferli alguna observació á propósit de la novela.

—Vosté dirá.

—Acabo de llegir las probas, y 's veu que vosté no té encare costum d' escriure pels periódichs de cinch céntims.

—¿Y aixó?

—Molt senzill: veig que á la protagonista no li assigna mes que cinch cents franchs de dot, y aixó pèl nostre públich es poch. Es necessari que 'l dot sigui més considerable y així 'l folletí oferirá major interés.

—Sobre aquest punt—exclamá Noriac, aparentant una gran serietat—no hem de renyir, senyor Villemessant. Fixi vosté mateix lo dot que vulgui, que jo estich disposat á tots los sacrificis.

Lo poeta Voinesson, que vivía á mediats del sígle passat, va donar á la escena en lo Teatro Italiá de París una pessa en un acte, tan sonsa, que va disgustar á tothom.

Un amich va preguntarli cóm era que havia fet representar aquell bunyol.—¿Que no ho coneixías? li preguntava.

—Prou que ho coneixia.

—¿Y donchs?

—Veurás: ja fa molt temps que tot París, cada hù á la seva manera, m' está fastidiant; per qual motiu jo hi mirat de venjar-me, fastidiant á tothom en una mateixa nit.

LLIBRES.

EL DECÁLOGO. Colecció de novelas espanyolas, per M. Martinez Barrionuevo.—Lo nom del senyor Martinez Barrionuevo fa molts poch anys que sona. Y á pesar d' aixó disfruta de molta popularitat y ocupa un lloch envejable en la república de las lletras.

Creyém que aquest es lo millor elogi que podem fer d' ell. Avuy que tan s' escriu, avuy que tants novelistas distingits se disputan lo favor del públich y donan pasto abundant á la seva insaciable voracitat intelectual, ferse un nom y obrirse camí es més difícil de lo que sembla.

Barrionuevo se l' ha fet y—lo que té més mérit encara—se l' ha fet ab una rapidés pasmosa. Pochs serán los que no haurán llegit *La condesita*, *La generala*, *El Padre Eterno*, *Señores de Saldivar* y otras y otras produccions del notable novelista castellá.

Y al enumerar aquestas obras sévas, hem de fer observar un' altra cosa: la portentosa fecunditat d' aquest autor; fecunditat que li ha permès escriure en poch anys lo que molts no escriuhen en tota la vida.

Avuy está publicant la colecció denominada *El Decálogo*. Prenent per base y assumpto los deu manaments de la ley de Déu, lo senyor Barrionuevo ha escrit unas noveletas, verdaderas joyas literarias, desarrollant en cada una d' ellas una acció que gira alrededor de un dels deu manaments.

Fins ara n' han sortit tres: *Amar á Dios*, *No jurar y Santificar la fiesta*. Dir quina es millor es impossible. Totas son excelents, en totas tres s' hi veu lo sello, la personalitat del autor, l' estil especial que 'l caracteriza y que fa que no se 'l puga confondre ab ningú més.

Poderosa fantasía, complerta possessió del llenguatge, delicats pensaments, atenta observació del natural... tot aixó brilla ab un relleu extraordinari en las tres novelas fins avuy publicadas de la colecció *El Decálogo*.

Martinez Barrionuevo es jove, molt jove encara. Y si per ara ja d' ell debém dir lo qu' hem dit, no es necessari ser profeta ni estar dotat de gran perspicacia pera poder assegurar que se li prepara una carrera brillant per honra seva y satisfacció de las lletras espanyolas.

Acabarem manifestant que 'ls tomos del *Decálogo* están impresos ab molt cuydado, formant uns llibres d' aspecte simpátich, que invitan á comprarlos y á llegirlos.

CANSONS, per Francisco Alió.—En un tomo de gran tamanyo, perfectament ilustrat y editat ab tot luxo, 'l senyor Alió ha reunit las sévas *Cançons*, obras musicals de gran mérit, escritas sobre lletra d' alguns dels més reputats autors catalans.

Que 'l senyor Alió es una gloria musical ho saben tots los que 'l coneixen: que las sévas *Cançons* son un modelo en lo género ho dirán tots los que las saborejin.

No pot demanarse més gust, més delicadesa, més sentiment. La originalitat de la melodia 's barreja ab lo dols romanticisme que respiran aquellas inspiradas frasses musicals.

No som nosaltres los cridats á dictaminar sobre la obra del Sr. Alió, pero podem atrevirnos á assegurar sense temor d' equivocarnos que 'l tomo *Cançons* ocuparà un lloch distingit en lo renaixement de las arts catalanas.

PLANO EXPLICATIVO de la *Exposición Universal*.—Iluminat ab colors y tirat ab molta pulcritut, s' ha publicat una fulla que conté una pila de datos é indicacions sobre la *Exposición* y que pot ser molt útil als que la visitin.

RATA SABIA.

EPÍGRAMAS.

A la senyora de 'n Tey
li diguè un jorn l' Altadill:
—Fará carrera 'l seu fill.—
Y en efecte, ara es jockey.

B. TRIPAS.

Dos ceguets que conversavan
varen dir al despedirse:
—Noy, celebros veure't bo.
—Igualment, hasta la vista.

N. CASTELLÓ M.

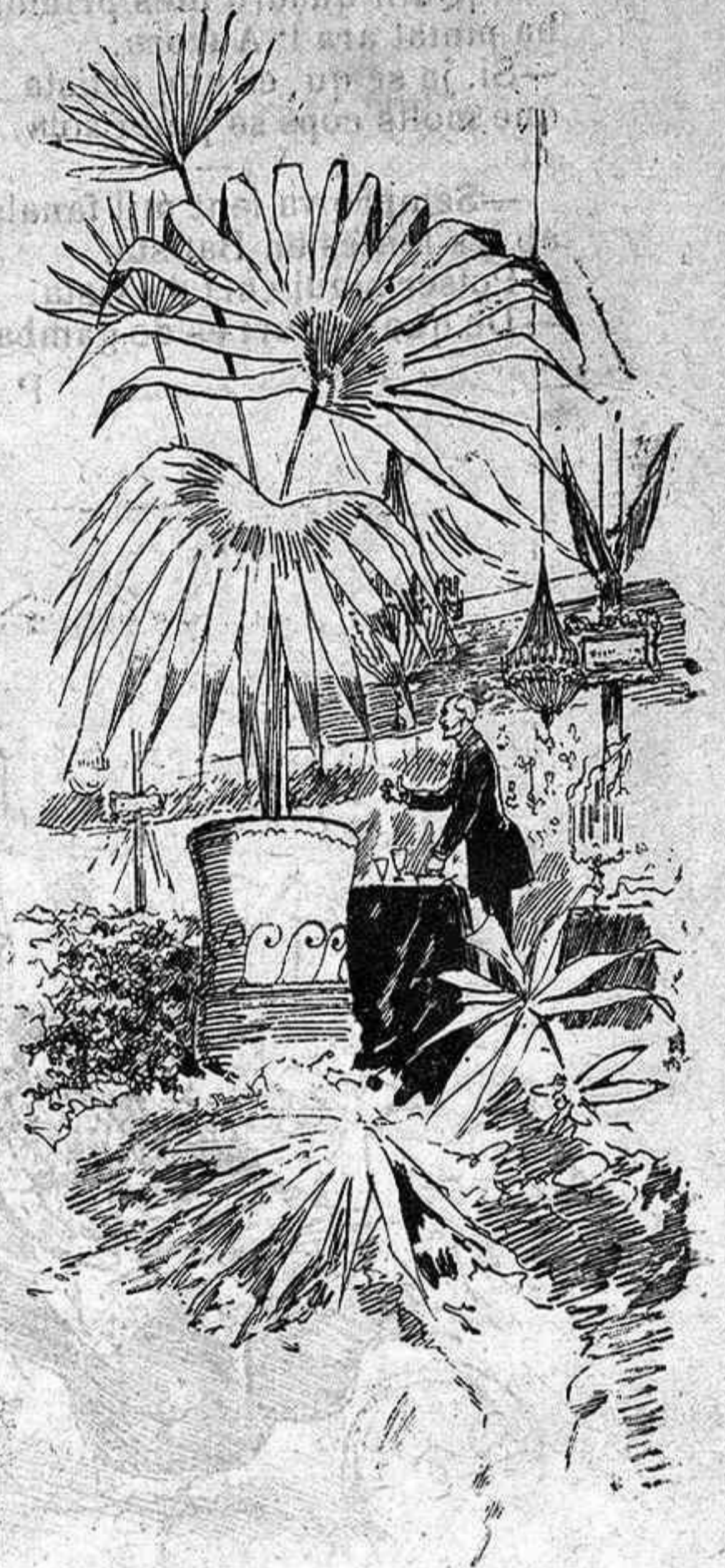
—Llensi 'l puro... ¿s vol cremar?
¿Veú qu' es curt?... Jo 'l llensaría...
—Donchs jo no 'l vull pas llensar
perque vosté 'l culliria.

J. T. ANGUILA.

Una presa un fort caló
me doná y per poch me mata:

CONGRÉS ESPIRITISTA.

Han parlat del esperit,
han entretingut la gent
y s' han entornat al llit,
dormint espiritualment.

no fòu presa de presò:
fòu presa de xocolata.

— ¡Quín quadro més primorós
ha pintat ara l' Aurora.

— Si, ja se qu' es una artista
que molts cops se pinta sola.

— Sempre va fent mil fanals
ab los lentes en Batista.

— Potser sigui curt de vista.

— De que es curt es de gambals.

P. TALLADAS.

¡ALS TOROS!

DIUMENJE y di-
lluns, días 23 y
24, lo Sr. Piera
va á tirar la ca-
sa per la fines-
tra.

Cada tarde 's
lidiarán vuyt
toros de 5 anys,
procedents,
com ja varem
dir, de las fa-
mosas ganade-
rias Carriqui-

ri, Miura y Aleas.

Confirmant las noticias que també havíam ja donat, vindrán los quatre espasas *Frascuelo*, *Cara-Ancha*, *Mazzantini* y *Espartero*, ab las sevas respectivas quadrillas.

Ja veuhen que de corridas ab aquestas condicions no se 'n donan gayres. Per xó creyém que la plassa de toros de Barcelona tindrà 'ls dos plens més colossals que s'han conegut.

Suposo que vostés hi anirán. En aquest cas, á mes de veure unas corridas de punta, hi veurán al seu amich

PEP BULLANGA.

PRINCIPAL.

Quan ja la empresa havia publicat lo cartell anunciant la funció inaugural, surt de trascantó l' autoritat gubernativa, y poch mes poch menos, diu al senyor Palencia:

— Aquest programa s' ha de modificar. No vull que representi *Odette* ni *Los inútiles*.

— ¿Y donchs qué?

— L' única funció que li deixo fer es aquesta:
No puede abrirse el teatro —

Ignoro lo que després degué passar. Lo que puch assegurarlos es que al *Principal* no hi va entrar ningú.

Lo programa del governador havia *retret* al públich.

Diumenje y dilluns va continuarse representant lo *No puede abrirse el teatro*, hasta que per fi 'l dimars va obrirse de debò; pero com que jo aquell dia no vaig poguerhi anar, deixo pera la próxima senmana lo relato de la apertura del *Principal*.

LICEO.

Redoma encantada, decoracions de 'n Soler y Rovirosa, bona companyia y bastants forasters á Barcelona, ¡qué havia de succehir!

Lo Liceo va omplirse, y la empresa está encara felicitantse del bon pensament que ha tingut al posar en escena aquesta popularíssima obra de mágica.

ROMEA.

Ja 'l tenim obert y convertit, com sempre, en lloch de reunió de la bona societat barcelonina.

Com á funció inaugural varen donarnos *La Bruixa*, drama del Sr. Soler representat ab aplauso al finalisar l' última temporada y una pessa del senyor Ferrer y Codina, titulada *Pare y padri*, que á pesar de venir anunciada com á nova, un va assegurar-me que ja l' havia vista anteriorment no se ahont.

Sembla que en aquest teatro 's prepara una activa campanya artística. Entre las obras que en primer terme s' estrenarán figura *Lo mestre Feliu*, drama de don Pere A. Torres.

Y ara, ab permís de vostés, pegaré una volada y 'm trasladaré al passeig de Gracia.

ESPANYOL.

¿Qué tal? ¿no 'ls ho vaig dir que la companyia italiana se sortiria ab la seva ab *Los sobrinos del Capitán Grant*?

Ja veuhen com no m' he equivocat.

Lo teatro estava ple, com en los días de *gala con uniforme*.

Y deixant apart l' accent italiá dels aixerits artistas de la companyia Tomba, tothom va confessar que la lletra de 'n Ramon Carrión y la música de 'n Fernandez Caballero havían trobat uns bons intérpretes, ó *intrépits*, com diuhen á la Barceloneta.

Lo públich va aplaudirlos en molts ocasions, demanant la repetició d' una pila de números de música.

Debém fer especial menció del popular actor cómich senyor Capdevila—que aquest istiu ha recorregut casi tots los teatros del passeig de

LO REY DE LA SITUACIÓ BARCELONINA.

Cada dia deu congressos,
cada congrés déu banquetes...
¡Alsa, Martín! ¡Y quin modo
de riure y guanyar quartets!

Gracia—encarregat del difícil paper de doctor Mirabel.

La companyia del *Espanyol* ab los *Sobrinos* té funció per días.

NOVEDATS.

—Senyor regent de la imprenta.

—¿Qué se li ofereix?

—¿Té encara compost lo que l'última senmana deya d'aquest teatro?

—Si senyor.

—Pues torni á enquibirho aquí, y m'estalviará á mí la feyna d'escriureho y á vosté la de compondreho.

TÍVOLI.

L'estreno de la *Norma* portá divendres molta concurrència á aquest teatro.

Y la veritat es que 'n sortí bastant satisfeta, pues tan las señoras Ferni y Gasull com lo senyor Faff encarregats del principals papers, s'esforsaren en agradar y treballaren ab verdader carinyo...

En cambi 'l diumenje al vespre, representantse l'ópera *Faust*, va semblarme que 'l tenor gallejava una mica massa al finalizar l'acte segón.

¡Alerta, eh!

CATALUNYA.

També dissapte va obrir las portas, sens dupte pera fastidiar al pobre revistero de teatros, que ab tantas inauguracions y aperturas simultaneas no sab per ahont girarse de feyna.

La companyia que dirigeix lo senyor Colomé va donarnos lo *Cadix* y 'l *Ki-ki-ri ki*.

Sent dugas obras ja conegudas y representadas per aquesta mateixa companyia, quedo rellevat del deber de donar compte del desempenyo.

Lo que no puch passar per alt es que 'ls aplausos van ressonar pèl saló varias vegadas y que la campanya de tardò comensa per aquest teatro ab molt bon peu.

CALVO-VICO.

Dissapte...—¡un altre estreno!—dissapte també va donarse la primera representació del apropósit *En la Exposició de Barcelona*, juguet bilingüe del Sr. Huertas.

Es una obreta sense pretencions, escrita ab molta soltura, plena d'alusions intencionadas y de xistes d'actualitat.

En lo desempenyo es inútil dir que 'l senyor Llorens se'n va endur la palma.

Ara que parlo del senyor Llorens.

Avuy té lloch lo seu benefici, ab una funció en que figuran varios estrenos.

Crech que 'l públich sabrá demostrar al apreciable actor lo molt que l'estima y las numerosas simpatias que s'ha conquistat.

CIRCO EQUESTRE.

Un nou artista, equilibrista per més senyas, Mr. Augusty, ha debutat en aquest local.

Mr. Augusty fa traballs aéreos ab una seguretat pasmosa, encara que no del tot nous, y ha sigut rebut ab molt aplauso.

Y apart d'aixó, las *Glorias Españolas* ab los seus voluntaris catalans, los ranxeros y 'l corneta continuán fent las delicias del públich.

ALTRES ESPECTACLES.

GLOBO CAUTIU.

Fa un quan temps que las ascensions del *Globo* menudejan qu' es un gust.

Com la temperatura es avuy més agradable, la concurrència augmenta, sobre tot desde que la empresa ha obert porta fora del recinte de la Exposició.

Un incident bonich.

Dissapte, al verificarse una de las últimas ascensions, la boyra va tapar lo globo completament, de manera que 'ls de baix, ab lo teléfono, preguntavan als de dalt si s' havían perdut.

Si 'l globo fos una carta *con valores*, potser si que algún día s' extraviaria; pero com no ho es y ademés tè una bona corda, que 'l fa tornar á casa, no es fácil que s' escapuleixi.

PANORAMA DE PLEWNA.

També es un dels espectacles més favorecuts del públich. La inmensa y prodigiosa tela del famos Philippoteaux sembla una reliquia santa. No hi ha hora del día ni de la nit que no tingui al davant una multitud de *devots* admiradors.

La empresa al principi contava las personas que entravan al *panorama*. Avuy no sè si encara ho fa; pero suposo que nó, porque per cuydado que hi tingui, es impossible que no *perdi 'ls comptes*.

Sobre tot quan se tracta de comptes de més de *tres centas mil personas*.

—¡Ay!— dirá l' arcalde si llegeix aquest número.—¡Si jo ho hagués sapigut, organisava la Exposició dintre 'l *Panorama de Plewna!*—

¡Ja ho crech! ¡Llavors si que hauria tingut gent...! Y tota de *pago*, ¿eh?

N. N. N.

No puch ferhi més: al pensar ab las grrrans festas que comensan lo próxim dilluns, tot jo 'm converteixo en patillas de D. Francisco de Paula, es dir, tot jo m' estarrufo.

¡No es nada lo del ojo! com diuhen los castellans.

Figürinse que han de venir á honrarnos ab la sèva visita los bisbes de Vich, Orihuela, Girona, Pamplona, Tuy, Lleyda, Jaca, Mallorca y Salamanca, que junt ab D. Jaume farán deu bisbes.

Y ademés l' abat de Montserrat, que si no es bisbe del tot, al menos porta mitra.

—Escolti mamá—preguntava un nen—¿y tots aquests bisbes quan sigan aquí, confirmaran?

—Penso que sí.

—Ma noy, ¡quin pet de bofetadas!

Era molt devot, anava tot sovint á missa, y 's donava uns cops de puny al pit, que casi bè se l' ensorrava...

Y está clar, mereixia l' apoyo y la confiança cega del Sr. Planás, director de la companyia de Tarragona á Barcelona y Fransa, que no sè cóm encare no se li ha ocorregut fer anar las locomotoras de aquellas líneas ab aygua beneyta.

Y aquell devot fervent, tot de un plegat s' ha fet fonedís.

Y ab ell han desaparecut de la caixa que corria baix lo sèu cuydado, la friolera de noranta mil duros.

Res... la costum de cloure la mà per donarse cops de puny al pit.

Los accionistas del ferrocarril de Fransa no han de desesperarse per noranta mil duros més ó menos; al contrari, encare han de tenirne una alegría.

Perque 'l Sr. Planás es molt capás de ordenar que tots los sèus empleats resin una part de rosari per l' ànima dels noranta mil duros.

Y 'l dividendo que deixin de cobrar en aquesta vida, lo trobaran multiplicat en l' eterna benaventuransa.

Si una cosa hi ha xocant son las discussions dels homes de ciencia, y entre aquests ningú com los metjes.

En l' últim congrés en que varen posar á proba 'ls sèus coneixements, discutian si la tìssis s' encomana ó deixa d' encomanarse.

Los uns que sí; los altres que nó.

Total, res: y 'ls tisichs, ab la tìssis encomenada ó sense encomenar, continúan morintse.

Després va venir alló altre de si 'ls criminals son boigs, y obran indeliberadament, cayent per conseqüencia baix la jurisdicció exclussiva dels metjes especialistas y lliurantse de l' acció dels tribunals de justicia.

D' aixó á discutir sobre si tenim ó no tenim ànima, no hi ha més que un pas.

Y d' aquesta discussió al escándol y al esbalot, un través de dit.

Aixó es lo que va succehir entre 'ls metjes del Congrès.

Un escándol de cent mil dimonis.

De manera que l' únich resultat práctic de la reunió de tants metjes es un, y 'l consigno porque 'ls mateixos que l' han obtingut, tal vegada ni se 'n han adonat.

En efecte: se queixava tothom de que 'l saló de sessions del Palau de ciencias era sort.

Donchs jo 'ls abono que 'l día que 's discutia sobre si tenim ó no tenim ànima, l' esbalot se sentia de una hora lluny.

De manera que 'ls metjes, sense proposars 'ho, van curar la sordera del saló de sessions.

Ell está malalt, y crida á la sèva nuvia per despedirse'n.

—Ja ho veus—li diu ab veu trémula y apagada:

—Deu nos separa; no podém casarnos, ni ser ditxosos en la terra. Me moro...

—Y ella, desesperada, exclama:

—Vius ó morts nos casarém.

Y enfilantse escala amunt arriba al últim pis de la casa, y 's tira de cap al carrer.

Ell y ella morían al mateix temps, y pujavan á la gloria estretament abressats.

Ara no més me falta dirlos qu' ell era un fadri sabater de Segorbe; y ella una minyona de servey, per mal nom raspa.

¡Romanticisme, romanticisme! ¿Ahont has anat á refugiarte?

¡¡Entre la pega y 'l sal fumant!!

Alguns periodistas més ó menos auténtichs y efectius, días endarrera iniciavan la idea de celebrar un congrés periodístich.

AL PEU DEL GLOBO.

—Escolti ¿li agradaria pujarhi, soleta, ab mí?
—No comprench ab quin propòsit...
—¡Ja li diria al sè allí!

Per la mèva part voto en contra

Perque crech que, dadas las rivalitats qu' existeixen dintre del gremi, es impossible que arribem may á reunirnos.

Los periodistas de camama únicament poden reunir-se en un puesto: al restaurant quan se tracta de gorras.

Y 'ls periodistas verdaders, en un altre puesto: á la presó.

Un pillet, ab l' excusa de comprar carn, enganxava dissimuladament un am en un dels talls més apetitosos, y com que l' am estava lligat en un fil, al trobar-se á certa distancia, tirava per ferlo seguir.

Sorprés infraganti, lo carnicer va ferlo detenir per un municipal, y 'l lladremaner va dir:

—Alto... á mí no 'm poden fer res.

—¿Y por qué no tè podemos hacer res?

—Perque, segons veig al diari, avuy lo govern ha autorisat la pesca del bou.

En lo teatro Martín de Madrid va armarse aquest día l' escaldol H.

Un prestidigitador havia anunciat la decapitació de una persona y quan vingué 'l cas no va realisarho.

Y 'l públich, justament indignat, va omplir de cadiras l' escenari.

No va decapitarse á cap persona; pero en cambi van ser decapitadas un gran número de cadiras.

Lo Sr. Cabot ha romput ab D. Francisco de Paula.

Al campo D. Paco, voy
donde probaros espero...
etc., etc.

Y ab motiu del rompiment ja m' estich preparant per assistir á las sessions municipals.

No sè: 'm sembla que 'l Sr. Cabot deu portar lo pap molt plé de las moltes cosas misteriosas que passen en aquella santa casa, y que ab motiu dels desaires que ha rebut, haurá arribat l' hora de vuydarlo.

Con que l' estém esperant...
comensi la xarrameca:
pallissa, pallissa en gran...
castanya, castanya seca.

A Florencia s' está representant un drama ab lo següent títol:

«La muerte de Catalina Howard, ó sea: de la cabaña al altar; del altar á la tumba; de la tumba al trono, y del trono al patíbulo.»

Casi 'm venen ganas d' escriure un drama catalá ab lo títol de:

«Lo mal fill ó sigui de l' agulla á l' ou; del ou al sou; del sou al bou y del bou á la forca.»

En un poble de fora, ahont algunas familias van á passar l' istiu:

—Es un gust lo camp, deya una senyora: aquest ayret tan pur... lo cant dels aucells... las postas de sol tan poéticas... ¿no li sembla, D. Mariano?

D. Mariano, qu' es un avaro de primera forsa, va respondre:

—¿Sab qu' es per mí lo més poétich? Poder anar vestit de qualsevol manera.

—¿Y això?

—Perque aixís estolvio la roba bona.

¿No dirian qué van á instalharhi dintre de la Exposició?

Un criadero d' ostras.

Després hi poden instalar un criadero de pollastres, un de bifechs y un d' arrós á la catalana, y ja 'm tenen 'l senyor Fontrodona tot lo día rodant per l' Exposició...

Donant un vistasso als criaderos y probant si marxan bè.

De la llum á la sombra; dels criaderos d' ostras als criaderos de gana.

A la provincia de Granada hi ha un poble... es dir, hi ha molts pobles; pero n' hi ha un que tè un estudi de noyas qual mestra fa dos anys que no cobra un céntim.

Y ab tal pretest, se dirigeix á la Junta d' instrucció pública y li diu:

«Que considerant que se li deuen 2,250 pesse-

tas; y tenint en compte que s' está morint de gana, y veyent que no pot ensenyar á las sèvas deixebles perque en la escola no hi ha *llibres, paper ni plomas, demana...*

Veja ¿á que no endevinan lo que aquesta senyora té l' atreviment de demanar?

Pues demana *nada menos*, que l' autorisin pera tancar l' estudi y trasladarse á un altre puesto ahont al menos puga menjar.

Atreviments d' aquesta naturalesa no necessitan comentaris.

Per final vull advertirlos una cosa.

Granada no es á Africa.

No senyors: es una provincia d' Espanya.

Noticia important.

Lo dipòsit de criatures que no saben trobar á casa sèva y 's perden pèl carrer, s' ha establert en lo segon pis de ca la Ciutat.

Si 'ls romeristas perden algun dia al Sr. Tort y Martorell, ja saben ahont han d' anarlo á buscar.

La ensenyansa, en general, está d' enhorabona.

Los nostres lectors ja recordarán las famosas discussions de la Societat Barcelonesa d' amichs de la instrucció; sobre alló del premi al autor de la millor memoria referent á la extinció de la mendicitat, com recordarán també la pasmosa frescura d' alguns socios en desdirse de lo que havían votat y que aprobat unánimement estava.

Pues ara resulta que 'ls tres héroes d' aquell fet, lo senyor Francisco Valls y Ronquillo,—que va retirar la sèva firma del dictámen—y 'ls insignes inventors de la *reculada*, en Joseph Pelfort y 'l senyor Manel Gispert, son jurats de la Exposició, en l' agrupació de *ensenyansa general*.

Ja cal que 'ls sèus companys de Jurat s' espavilin, perque si es veritat que «qui fa un cove fa un cistell», podria repetir-se *alló* del revotament, lo qual no deixa de ser molt poch agradable per la gent seria.

No sabem si entre lo que s' ha de jutjar per aquestos senyors hi ha algun *Tractat de consequència*. Si es aixís, ja pot prepararse l' autor del tractat á endursen la gran carabassa del sigle, ja que per ells, sens dupte, lo únich digne de ser premiat será algun *Manual de la mànega ampla* ó qualsevol obra per aquest istil.

Entussiásmense.

Lo nostre Ajuntament ha acordat allargar la Exposició fins lo dia 8 de desembre.

Una idea.

Ja que 'l dia de Tot-sants tindrem encara la Exposició oberta, en lloch dels fochs artificials y demés diversions que ja comensan á ser una mica vellas, podria organisarse en los jardins del Parch una gran castanyada popular extraordinaria.

Lo programa podria ser molt curt. Verbi gracia:

«Primer: L' arcalde convocará en la gran plassa d' armas de la Ciutadela á tots los acreedors de las obras de la Exposició

»Segon: Quan los tindrán reunits, los confessará ab tota franquesa que l' ajuntament está á la última pregunta y que aixó de cobrar va llarch.»

Las castanyas vindrían després.

Un periódich local ha sigut denunciat perque s' ocupava en certs termes de la famosa qüestió de las defraudacions descubertas en lo ram de consums.

Passi lo que passi, ja se sab; aquí tot ho paga la premsa.

Sempre 'm vaig pensar que ab aixó dels consums algú sortiria consumit.

Consumit y denunciat.

De tots modos, celebraría que de resultas d' aquesta denuncia la recaudació de consums augmentés forsa y filés més dret.

La Salud Pública, periódich que ha vist fa poch temps la llum, té cada dia més interés per lo valent y bèn escrit, y sobre tot per la campanya que emprén contra tot lo que perjudica de una manera tan directa la salut, com la mala calitat dels aliments que aquí 's consumen, y 'l ram de la Higiene completament olvidat per la Administració pública, que permet que 's fassi un comers indigne, vituperat per tothom.

Las cosas que passen á la Exposició donarían cada dia motius per rompre en estrepitosas riallas si després no 'ns obliguessin á plorar de mala manera.

Figúrinse que hi ha arquitecto, com lo senyor Posas, que ha sigut nombrat jurat per la secció de sustancias alimenticias, tal vegada perque la comissió nominadora haurá pensat:—«Las pedras ab lo temps se menjan; donchs li correspon la secció de estrelletas y pinyons». Al químic nostre amich D. Agustí Urgellés de Tovar l' han posat á la dels sastres, sens dupte perque 'ls instruheixi á treure tacas.

Nosaltres sabem del Sr. Urgellés que assistirá á las sessions sense fer us de la seva veu ni del sèu vot, y sols en calitat de aprenent per un cas que torni á menos ó pera poguer disputá ab lo sèu sastre lo dia que li fassi una pessa esguerrada. De primer moment havia pensat renunciar perque no podia compendre quins coneixements ó relacions tenia ell ab l' art de la sastreria; pero després atiná en que com á propietari y vehí més antich del carrer de Gignás, la comissió havia tingut compte en aquestos mérits, completament desconeguts pèl favorecut.

Los sastres premiats podran posar un lletrero que digui aixís:

Trajes premiados por los químicos más distinguidos.

Sobre el capítul de monjas, s' ha fet célebre la novicia de Zaragoza, y ara no dirán que si conto 'ls escándols, no conto també las virtuts.

La novicia Paula Sarrablo havia anat á cuydar un malalt de gravetat y de nit va calárseli foch al hábit. Podia cridar, demanar auxili, pero va considerar que 'l malalt s' alarmaría, y que l' alarma podia serli fatal, y va consolarse de morir carbonizada, abrassantse al ferro de una escala y sense proferir una queixa.

¡Mártir del deber y de la delicadesa, per tú ha de ser lo cel y l' admiració dels homes!

Jo t' alsaría un monument.

Y en lo monument, dessota de l' estatua, hi posaría una lápida que digués:

«¡Malaguanyada per monja!»

(Continua á la página 608.)

Obras de M. Martínez Barrionuevo

EL PADRE ETERNO

NOVELAS ESPAÑOLAS

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

LA QUINTAÑONES

NOVELA ESPAÑOLA

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

SEÑORES DE SALDIVAR

NOVELA ESPAÑOLA

Forma la obra 2 tomos en 8.º; Ptas. 6.

EL DECÁLOGO

**I
AMAR A DIOS**

Un tomo, Ptas. 1'50.

EL DECÁLOGO

**II
NO JURAR...**

Un tomo, Ptas. 1'50.

EL DECÁLOGO

**III
SANTIFICAR LA FIESTA**

Un tomo, Ptas. 1'50.

PERSONAJES BÍBLICOS

ó LOS

TEÓLOGOS FOTOGRAFIADOS POR SÍ MISMOS

POR

CARLOS JAMARCK

Forma esta interesante obra un volumen en 4.º, por Ptas. 3.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebre á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

F. PÍ Y MARGALL

LAS NACIONALIDADES

Ptas. 2.

OPÚSCULOS

Ptas. 2.

LAS LUCHAS DE NUESTROS DÍAS

Ptas. 2.

GRAN SURTIDO

DE

Vistas, Planos, Guías de Barcelona

Y

EXPOSICION UNIVERSAL

¡FLOR DE UN DÍA!

Y

ESPINAS DE UNA FLOR...

por **MANUEL ÁNGELON**

Dos tomos en 8.º con una magnífica cubierta al cromo, Ptas. 6.

MANUEL CUBAS

FULICULÍ-FULICULÁ

CUENTOS

DE AQUI Y DE ALLÁ

Un tomo en 8.º con cubierta en colores, Ptas. 1.

Lo matrimoni, segons dos autors francesos:
«L' anell nupcial es l' anell de la cadena més pesada que han construït los homes.» (George Sand.)

«La cadena del matrimoni es tant pesada, que sempre han de ser dos en portarla... y de vegades tres.»

Lo matrimoni, segons un proverbi àrabe:
«Lo matrimoni es com una fortalesa sitiada. Los qu' están fora desitjan entrarhi; pero 'ls que 's troban dintre, no pensan més qu' en sortirne.»

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA-DRAMÀTICA.—*Rà-mi-ro.—Cons-tan-ti-Es-pe-ran-sa.*
2. ANAGRAMA.—*Falta-Fatal.*
3. MUDANSA.—*Such-Sech-Soch-Sach.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*La Campana de Gracia.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Casola.*
6. CONVERSA.—*A malia.*
7. GEROGLÍFICH.—*Lo criminal tancat; l' igno-cent lliure.*

XARADAS.

I.

Dos-tres dia 'l «Monitor»
diu aixó: «Porta averia
la hu-dos «tal» que conduïa
mercancías d' un vapor,
trasbordadas per 'ná al moll
de Rosari ó Buenos Ayres.
No han pogut salvarse'n gayres,
puig la tot es un xopoll.»
—Qu' aixó passi ab tal freqüencia
deu ser culpa dels patrons.
—¡Dos! no ho creguis, tots son bons
y marinos d' experiencia

FAIRE-TROP.

II.

Quan en Total me va dos
qu' ell també t' aymava, Quima,
me va quitar lo repós
sols pensá tens un tres-prima

MAPA-MUNDI.

SINONIMIA.

Una cabra ó bè una ovella
ó una vaca es un total;
ves si total una estona
ho podrás endavinar.

ANAGRAMA.

Amich Tot: Es una tot
son amich y no 'm sab mal:

LO MÉS PROBABLE.

Haventhi aquí tanta gent,
los cuyners espavilats,
quan los conills escassejin
¡no 'n guisarán poch de gats!

tractant ab gent de total
fará 'ls seus aquest xicot.

R. BERENGUER D' ABRERA.

TRENCA-CLOSCAS.

JULIANA.

Ab aquest nom compondre quatre distints noms de dona.

FIVALLER.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Se-gona: diminutiu de nom d' home.—Tercera: nom de dona.—Quarta: una ópera italiana.—Quinta: població catalana.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

SUTERO FUROR Y C.^a

PROBLEMA.

Partir lo número 128 en quatre parts, de manera: que la primera sumada, la segona restada, la tercera multiplicada y la quarta dividida per un mateix número, donguin totas igual resultat.

S. PITARRETA.

GEROGLÍFICH.

LI FR

II

TIT NEN

I

ANTONET DEL CORRAL.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.